

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การปลูกเมล่อนในโรงเรือน จำนวน 6 ชั่วโมง
ด้านอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสามง่าม สำนักงาน สกร.จังหวัดพิจิตร

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่ม อาชีพใหม่ให้สามารถ แข่งขัน ได้ ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เราเท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถ แข็งการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

มนุษย์และสัตว์ต่างๆ ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ถ้าขาดพืช เมื่อปราศจากพืช สัตว์ต่างๆ รวมทั้งมนุษย์ก็จะ ตายไปด้วยซึ่งแตกต่างจากพืชที่สร้างอาหารเองได้ สัตว์และคนไม่สามารถสร้างอาหารเองได้ ดังนั้น จำเป็นต้องอาศัย พืชเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ เราได้อาศัยพืชระดับโลกให้สวยงาม นอกจากนี้มีฝักผลไม้ช่วยสร้างรสชาติให้อาหาร มี ธัญพืชช่วยให้แบ่งและคาร์โบไฮเดรตแก่มนุษย์และสัตว์ต่าง ๆ พืชให้ชีวิตไม่เพียงแก่คนและสัตว์เท่านั้น พืชยังให้ ชีวิตแก่สภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งแมลง จุลินทรีย์ด้วย ทำให้ความเจริญแผ่ไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก พืชจึงเป็น สิ่งที่ช่วยให้สิ่งที่มีชีวิตดำรงชีวิตอยู่ได้

ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน อาชีพการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตพืชมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ประเทศใด ที่มีสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่เหมาะสมต่อการเกษตรจะได้เปรียบเพราะสามารถที่จะผลิตอาหารสำหรับเลี้ยง พลเมือง และส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ ซึ่งสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องดูแลสุขภาพของ ตนเองและช่วยดูแลสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถเป็นอาชีพได้ โดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. การปลูกเมล่อนในโรงเรือนก่อให้เกิดรายได้ต่อเกษตรกรและครอบครัว
2. การปลูกเมล่อนในโรงเรือนทำให้มีครอบครัวประหยัดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
3. การปลูกเมล่อนในโรงเรือนทำให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น

จากข้อมูลดังกล่าว ศกร.อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จึงได้จัดทำหลักสูตรการปลูกเมล่อนในโรงเรือนเพื่อให้ ประชาชนได้มีฝักปลอดสารไว้บริโภคในชีวิตประจำวันและเป็นการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ให้ประชาชน

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพ ภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการปลูกเมล่อนในโรงเรือนพืชมเป็นอาชีพได้ อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 2 ชั่วโมง

- ปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร
หลักสูตร วิชา การปลูกเมล่อนในโรงเรือน ประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง จำนวน 6 ชั่วโมง ดังนี้

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน	1.1 บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อน 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือนได้แก่ ทุน การตลาด แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ ทำเลที่ตั้ง บรรจุหีบห่อ และขนส่ง 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบ อาชีพจำหน่ายผักปลอดสาร	1.1 ความสำคัญ ของการประกอบ อาชีพ การปลูกเมล่อน 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 1.2.1 ทุน 1.2.2 ความต้องการของตลาด 1.2.3 การใช้แรงงาน 1.2.4 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 1.2.5 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.2.6 การบรรจุหีบห่อ 1.2.7 การขนส่ง 1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพ ของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพจำหน่ายเมล่อน	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์สถาน ประกอบการสื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชนประเทศและ โลกเพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และ ใช้ ในการ ประกอบอาชีพ ที่มี ค วาม เป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่คิดว่าจะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆและสอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและชุมชน 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจ เลือก 1.4 ครู ผู้เรียน และภูมิ ปัญญา ร่วมกันอภิปรายทิศทางความก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบ อาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้างเจ้าของกิจการร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า	1	1

2.ทักษะการประกอบอาชีพ การปลูกเมล่อนในโรงเรือน	2.1 เตรียมการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือนได้แก่สถานที่/พื้นที่ องค์ประกอบของพืช วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ 2.2 สามารถการปลูกเมล่อนในโรงเรือนได้ 2.3 สามารถดูแลรักษาและจำหน่ายได้	2.1 ขั้นตอนเตรียมการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อน 2.1.1 สถานที่ / พื้นที่ 2.1.2 องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของพืช 2.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2.1.4 ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2.2 ขั้นตอนการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2.2.1 การปลูกเมล่อนในโรงเรือน - การเพาะเมล็ด 2.2.2 การปลูกเมล่อนในโรงเรือน 1) ในโรงเรือน 2) นอกโรงเรือน 2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติดูแลรักษาการปลูกเมล่อนในโรงเรือนเพื่อจำหน่าย	2.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 2.3จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อม จดบันทึก 2.4จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2.5 ดำเนินการเรียนรู้และ ฝึกทักษะตามหลักสูตร 2.6 จดบันทึกผลการเรียนรู้ 2.7 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด 2.8 ดำเนินการเรียนรู้และ ฝึกทักษะตามหลักสูตร	30 นาที	2
---	--	--	--	-----------------------	----------

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน	3.1 สามารถบริหารจัดการการ ขยายพันธุ์พืชได้ - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน - แผนการผลิต 3.2 สามารถจัดการการตลาด ในการปลูกเมล่อนในโรงเรือนได้ - ทำฐานข้อมูล - ประชาสัมพันธ์ - กระจายการผลิต - วางแผนการตลาด 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้ 3.4 สามารถวางแผนการดำเนิน ได้	3.1 การบริหารจัดการการขยายพันธุ์พืช 3.1.1 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 3.1.2 การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 3.1.3 การวางแผนการผลิต 3.2 การจัดการการตลาดในการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 3.2.1 การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า 3.2.2 การประชาสัมพันธ์ 3.2.3 การกระจายผลผลิต 3.2.4 การวางแผนการตลาด 3.3 การจัดการความเสี่ยง 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ และการจัดการความเสี่ยง กับผลการดำเนินงาน 1) ประเภทของการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 2) ค่าใช้จ่ายในการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 3) ผลกำไรที่จากการปลูกเมล่อนในโรงเรือน 4) คู่แข่งขัน 3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน แบบ ตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ ผู้เรียน 3.1.1 สำรวจและศึกษา แหล่ง วัสดุ อุปกรณ์ และการ ใช้ประโยชน์ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ และทุน ต่าง ๆ 3.1.2 การกำหนดและ การ ควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ 3.1.3 ศึกษาการลด ต้นทุนการผลิต แต่คุณภาพ คงเดิม 3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นและมีแนวทางในการ จัดการความเสี่ยง 3.2 การบริหารจัดการตลาด จัดให้ ผู้เรียน 3.2.1 ศึกษาข้อมูล การตลาด และวิเคราะห์ ความต้องการของตลาดใน ชุมชน ประเทศและโลก 3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ แ ละ แผนการจัดการตลาด	30 นาที	1

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	3.5 ครูและนักเรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4 ได้	3.5 การถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4	3 2.3 ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการตลาด เช่นการคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจาย สินค้า 3.3 การจัดการความเสี่ยง จัดให้ ผู้เรียนศึกษา 3.3.1 ให้ผู้เรียนศึกษา เอกสาร เรื่องการจัดการความ เสี่ยง 3.3.2 ฝึกการวิเคราะห์ การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความ เสี่ยง 3 .4 การวางแผนการดำเนินงาน 3.4.1ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผน การดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart) 3.5ครูและนักเรียนร่วมกันถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4		

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม